

ТОРА ОР • ПАРШІ МІКЕЦ • МААМАР 12

ביאור על הנ"ל

Пояснення сказаного вище

НА ЧЕСТЬ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Батько Ребе, реб Леві-Іцхок

LikuteiTorah.com

ХАСИДСЬКА ПАРША

likuteitorah.com/uk/torah-ohr/mikeitz/12/

1 ביאור על הניל

Пояснення сказаного вище.

2 להבין ביאור הדברים ע"פ המגביהי לשבת כו'. הנה צריך להקדים שני הקדמות. הא' מ"ש בפרדס הטעם שמכל הדברים נוכל להוציא שמן.

Щоб зрозуміти пояснення сказаного щодо [вірша] «Той, Хто високо підноситься, щоб сидіти» тощо, спершу потрібно викласти дві передумови. Перша — це написане в «Пардес»: чому з усіх речей можна добути олію,

כמו שעושין בתקון הרפואות. הוא לפי שכולם בחכמה עשית ונמצא בכל הדברים מלוכש בחינת חכמה זהו בחינת השמן שהוא בחי' חכמה

як це роблять під час приготування ліків. Це тому, що «Ти створив їх усіх мудрістю», тож у всіх речах облечений рівень мудрості (Хохми); і це рівень олії, яка є рівнем Хохми,

כמ"ש בזוהר דיין הוא בינה ושמן חכמה. ולכן כתיב אשה חכמה מתקוע כי תקוע אלפא לשמן.

як написано в Зоґарі: вино — це розуміння (Біна), а олія — Хохма. Тому й написано: «мудра жінка з Текоа», адже «Текоа — перша щодо олії».

3 והנה שמן הטוב ושמן המשחה הוא בחכמה דקדושה שבע"ס [שבעשר ספירות] עליונות. וע"ז נאמר כשמן הטוב כו' זקן אהרן כו'

А тепер: добра олія та олія помазання належать до святої мудрості (Хохма), що є в десяти вищих сферах духовного прояву (сфірот). Про це сказано: «Як добра олія...», «борода Аарона...»,

וכמ"ש בזוהר ויקרא ופי' אמור. אבל שאר כל השמנים הם מנוגה וכנוגה הוא בחי' חכמה שבשכל אנושי.

як написано у Зоґарі, [розділі] Вайїкра та розділі Емор. Але всі інші олії походять від Ноги (сфери духовного сяйва), а в Нозі є рівень (бхіна) мудрості (Хохма), що міститься в людському інтелекті.

4 והקדמה השנית הוא פ"י מ"ש ותורה אור. כי הנה פ"י אוא"ס [אור אין סוף] הוא מל' דא"ס שבה כל הצמצום הנז' [הנוכח] בתחלת ספר עה"ח [עץ החיים]. שנעשה בח"י צמצום בהאור להיות נעשה מקום פנוי וחלל שהכל הוא באוא"ס [באור אין סוף] בהאור דוקא.

Друге вступне положення — це пояснення слів: «і Тора — світло». Адже зміст поняття Нескінченного світла (Ор Ейн Соф) — це царювання (Малхут) Нескінченного (Ейн Соф), у якому міститься все скорочення (цимцум), згадане на початку книги Ец Хаїм: у світлі відбулося скорочення, щоб утворилися звільнене місце й порожнеча. Адже все це міститься в Ор Ейн Соф — саме у світлі,

5 ולא במהו"ע [במהותו ועצמותו] ממש ח"ו [חס ושלום]. והכוונה בצמצום זה הוא כדי שאח"כ ע"י עבודת האדם בעוה"ז שיתהווה ע"י צמצום זה יומשך להיות גלוי מל' דא"ס כמו קודם שנברא.

[i] не в самій Його сутності й бутті, не дай Б-г. Мета цього скорочення (цимцуму) полягає в тому, щоб згодом, завдяки служінню людини в цьому світі, який постає завдяки цьому цимцуму, [світло] було притягнуте вниз, і царювання (Малхут) Нескінченного (Ейн Соф) стало явним, як до створення [світу].

פ"י כמו שהאור הוא קודם הצמצום כך יהיה ממש הגלוי למטה שלא יסתיר הצמצום כלל.

Тобто: як світло є до цимцуму, так само точно буде явлення внизу, і цимцум зовсім нічого не приховуватиме.

6 וכמ"ש אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי וגו'. פ"י אני ראשון כמו שהיה קודם הצמצום ואני אחרון היינו כמ"ש ונשגב ה' לבדו כו'.

Як сказано: «Я — перший і Я — останній, і крім Мене...». Тобто: «Я — перший» — як [Він був] до скорочення (цимцуму); а «Я — останній» — це, як сказано: «І лише Гавая буде звеличений» тощо.

ומבלעדי היינו כאמצעות שנעשה בח"י הצמצום וההסתר יהיה ג"כ אין לנו מלך אלא אתה שיהיה גלוי הבטול שלא יהיה הסתר והעלם. והמשכה זו היא ע"י התורה.

А «крім Мене» стосується проміжного етапу, коли настали скорочення й приховування: і тоді також буде [так]: «Немає в нас Царя, крім Тебе», — щоб виявилось самоусунення (бітуль) і не було приховування чи укриття. І це притягнення згори вниз здійснюється через Тору.

וזהו ותורה אור שממשיך בחי' גילוי אוא"ס [אור אין סוף] כמו קודם הצמצום גם לאחר הצמצום. (וזהו מתניתין מלכתא המשכת גלוי מלכות דא"ס האור שלמעלה מהצמצום).

І це [значення слів] «і Тора — світло»: вона притягує рівень розкриття Нескінченного світла (Ор Ейн Соф), [яким воно було] до цимцуму, також і після цимцуму. (І це [значення слів] «Мишна — цариця»: притягнення розкриття царювання (Малхут) Нескінченного (Ейн Соф) — світла, що вище цимцуму.)

וזהו ענין רב יהודא כולי תנויי בניקין הוה והי' [והיה] פטור מן התפלה כו' לפי שהשתלשלות הם בחי' העלם והסתר

І ось у чому полягає справа Рава Єгуди: «усе його навчання було в Незікін», і він був звільнений від молитви тощо. Адже ланцюг послідовного розгортання світів згори вниз (ішталшелут) є [проявом] приховування й укриття,

כמ"ש ישת חשך סתרו דזה קאי על התהוות בחי' הכתר כי החכמ' [החכמה] נק' אור שהוא בחי' גלוי

як сказано: «Він зробив темряву Своїм сховком». Це стосується виникнення рівня вінця (Кетер), адже мудрість (Хохма) називається світлом, бо це рівень розкриття,

כמ"ש ראשית חכמ' [חכמה] ראשית הגלוי והכתר שלמעלה מן החכמה ואינו מאיר ומתגלה נק' אצלנו בשם חשך לפי שאינו מושג.

як сказано: «початок мудрості» — тобто початок розкриття. А Кетер, що вище Хохми й не світить та не розкривається, з нашого погляду називається «темрявою», бо його неможливо досягнути.

וכמ"ש בזהר פ' בראשית (דל"ב ע"א) (ועמ"ש ע"פ שחורה אני כו' בענין שהתורה ניתנה אש שחורה ע"ג [על גבי] אש לבנה).

Як сказано в Зоґарі, у паршат Берешит (стор. 32а). (А також див. написано про [вірш] «Я чорна» тощо, щодо того, що Тору було дано як чорний вогонь на білому вогні.)

וגם לכן נק' הכתר חשך שהוא העלם לאוא"ס [לאור אין סוף] והחכמה היא העלם הכתר שאינו מאיר כ"א ע"י החכמה נמצא החכמה מעלים ומסתיר על הכתר.

І ще з цієї причини Кетер називається темрявою: він приховує Ор Ейн Соф. А Хохма є прихованням Кетера, який світить лише через Хохму; отже, Хохма приховує й заслоняє Кетер.

ולכן נק' קו המדה בוצינא דקרדוניתא מלשון חטי קרדנייתא שהוא ענין קדרות ושחרות לפי שצ"ל מדה וגבול עד כאן בחי' חכמה.

І тому вимірювальну лінію (кав гамідда) називають боцина де-кардинуса — від вислову «пшениця карденайса» (хітей карденайса), що означає тьмяність і чорноту; адже має бути міра й межа: «до цього місця — рівень мудрості (Хохма)»,

7 וע"כ בחי' בינה כו'. שכ"ז [שכל זה] הוא חשך ולא אור. אבל אור הוא גלוי הבטול להיות אוא"ס [אור אין סוף] למטה כמו למעלה מהצמצום כו'.

[i] «до цього місця — рівень розуміння (Біна)», тощо. Усе це — темрява, а не світло. Але світло — це розкриття самоусунення (бітуль), щоб Нескінченне світло (Ор Ейн Соф) було внизу так само, як [воно є] над скороченням (цимцум), тощо,

וכמו שהוא קמיה ית' שהצמצום אינו אלא לגבי העולמות כנודע. והיינו דוקא ע"י התורה מגלה עמקות מני חשך ממעמקים קראתיך הוי"ה

так само, як воно є перед Ним, благословенним Він, адже цимцум стосується лише світів, як відомо. І це відбувається саме завдяки Торі: «Він відкриває глибоке з темряви»; «З глибин я кликав Тебе, Гавая».

כי התורה היא בחי' חכמה שנמשכה ממלכות דא"ס (שהיא בחי' מו"ס [מוחא סתימאה] דעתיקא שבחי' כתר ועתיק נק' מל' דא"ס. וכנודע שמבחי' מל' דא"ק [דאדם קדמון] נעשה כתר לאצי')

Бо Тора — це рівень мудрості (Хохма), що походить від царювання (Малхут) Нескінченного (Ейн Соф) (а воно є рівнем прихованого мозку (моха стімаа) Атіка; адже вінець (Кетер) та Атік називаються царюванням (Малхут) Нескінченного; і, як відомо, з рівня Малхут Адам Кадмона постав Кетер світу еманациї (Ацилуту)),

ושם שורה אור א"ס ב"ה בבחי' לא שניתי ממש שאין שם העלם והסתר כלל. וכמ"ש יהי אור זו חכמה והכתר נק' אור.

і там світло Ор Ейн Соф, благословенний Він, перебуває незмінним, у стані «Я не змінився», бо там зовсім немає приховування чи утаєння. І, як написано: «Нехай буде світло» (ор) — це Хохма; а Кетер називається авір (повітря).

ורב יהודה שהיה אדם גדול מאד היה יכול להמשיך בטול עליון ע"י שהיה בטל בעצמו בק"ש [בקריאת שמע] כי מן הק"ש [הקריאת שמע] לא היה פטור רק מן התפלה.

А Рав Єгуда, який був надзвичайно великою людиною, міг притягувати згори вищий бітуль, сам будучи бател (у стані бітуль перед Б-гом) під час Кріат Шма (читання Шма); адже від Кріат Шма він не був звільнений, а лише від молитви.

8 ורצה להמשיך גם בנזיקין מקום הקליפות שהם ארבעה אבות נזיקין שיהיה בלע המות לנצח וכמו שיהי [שיהיה] לע"ל [לעתיד לבוא] בעת תח"ה [תחיית המתים] שיחיו העצמות ויקרם עליהם עור ובשר כמ"ש גבי עצמות דיחזקאל

І він прагнув низвести [це] також у Незікін — місце кліпот (оболонок), які є чотирма головними категоріями збитків, — щоб «Він поглине смерть навіки», як це станеться в майбутньому, під час воскресіння мертвих: тоді кістки оживуть, а на них утворяться шкіра й плоть, як сказано про кістки Єхезкеля.

שיהיה גשמיות ממש ואעפ"כ [ואף על פי כן] יהיו נהנין מזיו השכינה בלי אכילה ושתייה לפי שיומשך בטול עליון גם בגשמיות ממש וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] עתידים צדיקים שיאמרו לפניו קדוש שיהא קודש שורה למטה.

[Тобто,] буде справжня фізична реальність, і все ж вони насолоджуватимуться сяйвом Б-жественної присутності (Шехіні) без їжі та пиття, бо вище самоусунення (бітуль) буде низведене й у саму фізичну реальність. І, як сказали наші мудреці, благословенної пам'яті: «У майбутньому перед праведниками промовлятимуть: "Святий"», — тобто святість перебуватиме внизу.

9 ועל דרך זה היתה תורתו של רב יהודה ושל רבי שמעון בן יוחאי שהיתה תורתם אומנתם שהיתה תורתם בבחינת בטול ממש לאור אין סוף ולא הם המדברים ד"ת [דברי תורה] אלא דבר ה' בפיהם כו'.

Такою була Тора Рава Єгуди та рабі Шимона бар Йохая, про яких сказано, що Тора була їхнім заняттям: їхня Тора перебувала в стані справжнього самоусунення (бітуль) перед Нескінченим світлом (Ор Ейн Соф), і не вони промовляли слова Тори, а слово Б-га було в їхніх устах тощо.

10 וזהו ענין מתניתין מלכתא כמלך שמצוה כו'. שיש בחי' עבד שלומד כדי שידע רצון וגזירת המלך. ויש בחינת מלך שהוא הגוזר עצמו כו'.

І ось у чому полягає вислів «Мішна — цариця»: як цар, який наказує тощо. Бо є рівень слуги, який вивчає, щоб знати волю царя та його наказ; і є рівень царя, який сам видає наказ тощо.

ולכן במרע"ה [במשה רבינו עליו השלום] נאמר ויהי בישרון מלך כו'. נמצא היוצא מהקדמה זו השניה דפ"י תורה אור הוא שע"י עסק התורה בבטול ממשיכים בחינת אוא"ס [אור אין סוף] ממש שלמעלה מהצמצום שיה"י [שיהיה] מתגלה למטי' [למטה] בעש"י [בעשיה]

Тому про Моше Рабейну, мир йому, сказано: «І був він царем у Єшуруні» тощо. Отже, висновок із цього другого вступного положення щодо значення слів «а Тора — світло» полягає в тому, що завдяки заняттю Торою в стані самоусунення (бітуль) притягують рівень самого Нескінченного світла (Ор Ейн Соф), що перебуває над скороченням (цимцумом), аби воно виявилось внизу, у [світі дії] (Асія),

כמו שהיה רב יהודה תנו"י בניזקין להפך חשוכא דוקא לנהורי' [לנהורא] [ועמ"ש בפ' בראשית ע"פ צאנה וראנה].

як Рав Єгуда [займався] вивченням у Незікін, щоб перетворити саме темряву на світло. [І див. те, що написано в розділі Берешит щодо вірша] «Вийдіть і побачте».

11 ועפ"ז [ועל פי זה] יובן ענין הנר והאור דרך כלל. כי הנה הפתילה זהו חוט ועליו נמשך האור ובחי' החוט רומז לבחי' צמצום האור שע"י הצמצום נמשך רק קו וחוט לבד

На цій підставі загалом стане зрозумілим значення світильника й світла. Адже г'ніт (песіла) — це нитка, на яку проводиться світло; нитка ж натякає на скорочення (цимцум) світла, адже внаслідок скорочення було проведено лише лінію світла (кав) і нитку.

ואח"כ נמשך קו זה להאיר במדה ומשקל ונק' קו המדה ויש בזה כמה בחי' בענין הקו המדה ונק' ג"כ פתיל (וכמ"ש בזוהר פקודי דף רל"ג ע"א) ע"פ ופתיל פשתים בידו וקנה המדה כו'.

А згодом цю лінію було проведено, щоб вона випромінювала світло згідно з мірою та вагою, і її називають вимірювальною лінією (кав гамідда). У понятті вимірювальної лінії є кілька аспектів, і її також називають шнуром (песилем) (як сказано в Зоарі, Пекудей, с. 233a) щодо [вірша] «і ляний шнур у його руці, і вимірювальна тростина» тощо:

ולזמנין קנה המדה ולזמנין קו המדה ועל דא פתיל וקנה כו' דקנה המדה זהו ענין המדידה דעלמא דאתכסיא שנק' ים שמדה זו הוא ע"י הקנה שגדל אצל המים.

«То вимірювальна тростина, то вимірювальна лінія, і тому — шнур і тростина» тощо. Адже вимірювальна тростина — це вимірювання прихованого світу, який називається морем; цей вимір здійснюється за допомогою тростини, що росте біля води.

12 ומדידו דעלמא דאתגליא הנק' יבשה הוא ע"י פתיל כו'. ועכ"פ [ועל כל פנים] בחי' הפתילה זהו בחי' קו המדה.

А вимірювання розкритого світу, який називається сушею, відбувається за допомогою шнура тощо. У будь-якому разі, рівень ґнота — це рівень лінії міри.

אך האור הנתלה בפתילה זהו בחי' תורה אור שהוא המשכת אוא"ס [אור אין סוף] שלמעלה מהצמצום והמדה וכמ"ש ארוכה מארץ מדה

Але світло, що тримається на ґноті, — це рівень «Тора — світло», тобто притягання вниз Нескінченного світла (Or Eйн Соф), яке вище за скорочення (цимцум) і міру, як написано: «Mіra її довша за землю»;

וכמ"ש במ"א שזהו ענין הברכות דיעקב ע"י יצחק דוקא כי יצחק הוא בחי' גבורי' [גבורה] דע"י [דעתיק יומיז] שרש ומקור קו המדה לכן נתברך יעקב על ידו.

i, як пояснюється в іншому місці, у цьому полягає суть благословень Яакова, [що прийшли] саме через Іцхака: адже Іцхак — це рівень стриманості (Гвура) Атік Йоміна [Давнього днями], кореня й джерела лінії міри; тому Яаков отримав благословення через нього.

שהברכה היא מטל השמים זו מקרא ומשמני הארץ זו משנה. שע"י יומשך תוספת אור יותר לאין שיעור על עיקר האור שע"פ המדה כו'.

Адже благословення — «росою небесною»: це Писання; «і щедрістю землі»: це Мішна. Завдяки цьому буде притягнуто додаткове світло, незмірно більше за основне світло, яке відповідає мірі тощо.

ועיקר אחיזת האור בפתילה הוא ע"י כליון השמן שהוא כירור חכמה דק"נ [דקליפת נוגה] שכל אנושי כנ"ל בהקדמה ראשונה. והיינו כשהוא נכלל באור שבטל לגמרי לבחי' ותורה אור]:

А головним чином світло тримається на гноті завдяки згорянню олії, що відповідає очищенню мудрості (Хохма) кліпат нога (сяйливої оболонки) — людського інтелекту, як згадувалося вище, у першому вступі. Тобто коли він включається у світло, яке цілковито самоусунене перед рівнем «і Тора — світло».

13 ועתה נבא לביאור הענין. לבאר ענין שני הבחי' נר. האחד מ"ש נר הוי"ה נשמת אדם שהנשמה לכדה היא בחי' נר.

Тепер перейдемо до пояснення цього питання — розглянемо два види світильника. Перший — це сказане: «Світильник Імені Б-га (Гавая) — душа людини», де сама душа є світильником.

ובנר יש השלשה בחי' הנ"ל. אור ופתילה ושמן. אי"כ יש כ"ז [כל זה] בהנשמה עצמה. הנר הב' הוא כמ"ש כי נר מצוה ותורה אור. ויש בזה ג"כ ג' בחינות הנ"ל.

У світильнику є три згадані вище складники: світло, гніт і олія. Отже, усе це міститься в самій душі. Другий світильник — це, як сказано: «Бо міцва (заповідь) — світильник, а Тора — світло»; і в ньому також є три згадані вище складники.

והענין כי הנה נר הוי"ה נשמת אדם היא נה"א [נפש האלקית] (ולא הנה"ב [הנפש הבהמית] שעדיין צריכה להתברר ואינה נק' בשם נר הוי"ה דהא לא כתיב נר אלקים)

Пояснення таке: «Світильник Гаваї — душа людини» — це Б-жественна душа (нефеш елокіс), а не тваринна душа (нефеш габагаміт), яку ще належить очистити; її не називають «світильником Гаваї», адже не написано «світильник Імені Б-га (Елокім)»,

שהיא א"צ [אין צריך / אינו צריך] תקון לעצמה והיא הפתילה שממשכת האור הוא הבטול העליון אוא"ס [אור אין סוף] מלי דא"ס ששם הוא התחלת הקו וחוט המתלבש בע"ס [בעשר ספירות] דאצ"י מקור ושרש נה"א [נפש האלקית].

якій самій не потрібен тікун (виправлення). Вона є гнотом, що притягує світло вниз, — вище самоусунення (бітуль), Нескінченне світло (Ор Ейн Соф), царювання (Малхут) Нескінченного (Ейн Соф), де бере початок лінія світла (кав) і нитка, які втілюються в десяти сферах духовного прояву (сфірот) [світу еманції (Ацилут)], — джерелі й корені Б-жественної душі.

ונקראת הנה"א [הנפש האלקית] ג"כ פתילה יעקב חבל נחלתו. על כן בכח הנה"א [הנפש האלקית] להמשיך האור והבטול עד שהשמן הוא חכמה שבשכל אנושי שבנפש השכלית דנוגה נמשך אחר הפתילה.

Б-жественну душу також називають гнотом: «Яков — шнур Його спадщини». Тому Б-жественна душа здатна притягувати світло й бітуль, аж доки олія — мудрість (Хохма) в людському інтелекті, що міститься в інтелектуальній душі нога (сяйва), — не потягнеться за гнотом.

14 והנה השמן הנמשך אחר הפתילה הוא השורף ונכלה הכל עד שנעשה ממנו אש גמור שהוא הגורם הדלקת האש הרבה לפי שהוא הוא הדולק עד שנתהפך ממש להיות כאש משא"כ הפתילה.

А олія, що піднімається вздовж гнота, — це те, що горить і цілком згорає, аж доки не стає чистим вогнем. Саме вона спричиняє сильне розгоряння вогню, адже горить саме вона, аж доки буквально не стає подібною до вогню; із гнотом же цього не відбувається.

והכח הזה בשמן דק"נ [דקליפת נוגה] יותר מבנה"א [מבנפש האלקית] הפתילה הוא לפי שעיקרו מעולם התהו

І ця сила в олії кліпат нога (сяючої оболонки) більша, ніж у Б-жественній душі (нефеш елокіс), яка відповідає гноту, бо її сутність [корінь] — зі світу Тогу,

שהוא למעלה מעלה (כי בתהו היה רבוי האור שזהו יותר מבחי" המדה דקו המדה דתקון) אלא לפי שהיו זת"ז [זה תחת זה] נשברו.

який є надзвичайно високим (адже в Тогу було багато світла — більше, ніж на рівні міри вимірювальної лінії Тікуну); однак, оскільки вони були одна під одною, вони розбилися.

דהיינו לפי שלא הי' התכללות וההתכללות הוא התקון שנמשך דרך קוים כמ"ש באילן. וזהו ענין נשמת אדם א' דם

Тобто тому, що не було взаємного включення; а взаємне включення і є Тікун, який проводиться лініями (кавім), як написано в Ілані. І в цьому полягає зміст вислову «душа адам (людини)»: алеф, дам (кров).

כמו שהדם סובב והולך בכל האברים נעוץ תחלתו בסופן עד שלכאב הראש מקיז דם ברגל כו'. כך הוא המשכת הנשמה נפש אלקית.

Так само, як кров циркулює й проходить через усі органи — «їхній початок вкарбований у їхній кінець», — аж до того, що при головному болю пускають кров із ноги тощо, так само відбувається низведення душі — Б-жественної душі.

15 והכל הוא רק כדי לברר הנפש השכלית שתתהפך ממש באש שלמעלה שיהי' [שיהיה] מאיר בה אור א"ס ממש כמו למעלה כי מתהו ממש נעשה תקון שמעקודים נקודים נעשה ברודים.

І все це — лише для того, щоб очистити інтелектуальну душу, аби вона справді перетворилася на вогонь згори й щоб у ній справді засяяло Нескінченне світло (Ор Ейн Соф), як згори. Адже із самого Тогу постає Тікун: з Акудім [i] Некудім постає Берудім.

וזאת היא בחי' נר הנשמה שהיא נפש אלקית שהיא הפתילה שעיקר הנר היא הפתילה והשמן הוא בירור הנפש השכלית. ומזה נעשה אור הוא הבטול העליון כו' כנ"ל.

І це — рівень / аспект (бхіна) світильника душі: Б-жественна душа (нефеш елокіс) — це гніт, адже сутність світильника — гніт, а олія — це очищення інтелектуальної душі. І з цього постає світло — вище самоусунення (бітуль) тощо, як згадувалося вище.

16 והנה הטעם שנק' הבטול הזה בשם אור. וגם מה שנמשך ע"י כליון השמן דוקא שהוא הוא שנעשה אש ואור גמור. משא"כ הפתילה.

Тепер [щодо] причини, з якої це самоусунення (бітуль) називається «світлом», а також щодо того, чому воно сходить саме через згорання олії: адже саме олія стає вогнем і повним світлом, чого не відбувається з гнотом:

וכבר מילתא אמורה שהוא מפני ששרשה מעולם התהו.

Як уже говорилося, це тому, що її корінь походить зі світу Тогу.

אך ביאור הענין הוא ע"פ המבואר בדוכתי טובא. איך שיש כ' בחי' אהבה ויראה. האחת האהבה והיראה שהיא מוגבלת לפי שיעור השגת הנפש כו'.

Однак пояснення цього полягає в тому, що роз'яснюється в багатьох місцях: існують два рівні любові й трепету (агава ве-йіра). Перший — це любов і трепет, обмежені мірою осягнення душі тощо.

17 והבי' הוא האה"ר [האהבה רבה] ויראה עצומה למעלה מכדי אשר תוכל הנפש שאת בהשגתה כו'. והיא הבאה מבחי' ההתבוננות בסוכ"ע המקיף לכל העולמות בשוה. ובחי' הראשונה נקי' בכל נפשך. ועד"ז הי' [היה] אהוי"ר [אהבה ויראה] של הנשמה בגי"ע [בגן עדן] לפי ערך [לפי ערך] ההשגה.

Другий рівень — це велика любов і величезний трепет (агава ве-йіра), що перевищують те, що душа здатна вмістити своїм осягненням, тощо; він походить від роздумів про світло, що охоплює всі світи (совев коль альмін) і однаково оточує всі світи. Перший рівень називається «усією душею своєю». І саме такою була агава ве-йіра душі в Ган Еден [Саду Едему] — відповідно до міри [iii] осягнення.

18 והשנית נקי' בכל מאדך. כי מאד פי' בלי גבול. היינו שאין כלי הלב מכיל האהבה ויראה העצומי' עד שנעשה בחי' אור מקיף.

Другий рівень називають «усією своєю міццю (меодеха)». Адже меод означає «без меж»; тобто посудина серця не може вмістити величезної любові й трепету, і тоді це стає рівнем охоплюючого світла (Ор Макиф).

וזהו בחי' תשובה בחילא יתיר. פי' יתיר על הכלי. ולזה היה תכלית ירידת אור הנשמה מגי"ע [מגן עדן] לעוה"ז ככדי שתבא לבחי' בכל מאדך

І це рівень повернення (тшува) «з надзвичайною силою»: «надзвичайна» означає — понад межі посудини. Заради цього світло душі зійшло з Ган Едену (райського саду) в цей світ: щоб вона досягла рівня «усією своєю міццю».

שהתשובה אינה רק בעוה"ז כי עי' אהוי"ר [אהבה ויראה] זו שבלי גבול עי"ז ממשיך אוא"ס [אור אין סוף] הכלי גבול שלמעלה מהצמצום

Адже тшува [можлива] лише в цьому світі; через цю безмежну любов і трепет людина притягує вниз безмежне Нескінченне світло (Ор Ейн Соф), що перебуває над скороченням (цимцумом);

משא"כ גי"ע [גן עדן] נקי' זיו השכינה עי' צמצום. ביו"ד נברא עוה"ב [עולם הבא] כו'. ולכן יפה שעה א' בתשובה כו'.

тоді як Ган Еден називається «сяйвом Б-жественної присутності (Шехіні)», [що приходить] через цимцум: «літерою йод створено Майбутній світ» тощо. І тому «краща одна година тшуви» тощо.

19 והנה בחיי אה"ר [אהבה רבה] זו דמאדך נקי או"ח [אור חזר]. והטעם שנקי בשם אור הוא כי הנה אנו רואים ההפרש בין אש ואור למים אשר מן האש יוכלו להדליק זמ"ז [זה מזה] עד אין קץ וגבול

А тепер цей рівень (бхіна) великої любові меод (надзвичайної міри) називається Ор Хозер (світлом, що повертається). Причина, чому його називають «світлом», полягає в тому, що ми бачимо різницю між вогнем і світлом, з одного боку, та водою — з іншого: від вогню можна запалювати один вогонь від іншого без кінця й межі,

משא"כ במים שיש גבול להשפעתם שאפי" [שאפילו] יהיו מים הרבה יכלו או יחסרו כששתו מהן עם רב.

на відміну від води, здатність якої давати обмежена: хоч би скільки води було, вона закінчиться або її стане менше, коли з неї питиме велика кількість людей.

משא"כ באש שאפי" [שאפילו] מאור נר אחד יוכלו להדליק נר מנר עד שלא יהיה כלה כלל לעולם

але не так із вогнем: навіть від світла однієї лампи можна запалювати лампу від лампи, так що він зовсім ніколи не вичерпається.

ונמצא שאפי" [שאף על פי] שהאש הדולק מצד עצם הרי הוא בע"ג [בעלי גבול / בעל גבול] כמו המים אבל מ"מ יש בו בחי' כח בלתי מוגבל מה שיוכלו להמשיכו מנר לנר בלי שיכלה לעולם משא"כ במים שהם מוגבלים

Отже, хоча палаючий вогонь сам по собі є обмеженим, як і вода, все ж у ньому є рівень необмеженої сили: його можна передавати від лампи до лампи, і він ніколи не вичерпається; з водою ж, яка обмежена, це не так.

ולכן נמשל הקב"ה לאש דוקא כמ"ש אש אוכלה הוא כי אני הוי"ה לא שניתי בין קודם שנבה"ע [שנברא העולם] וכי לפי שהמשכה היא רק הארה בעלמא שאינו נוגע למהוי"ע [למהותו ועצמותו].

Тому Святого, благословенного Він (Кудша бріх ху), уподібнюють саме до вогню, як сказано: «Він — вогонь, що пожирає»; адже «Я, Гавая, не змінився» — ні до створення світу, ні після нього, тощо, бо те, що продовжується вниз, є лише простим відблиском, який не зачіпає Його сутності й буття.

20 וזה כמשל האש שהמדליק נר מנר אינו מחסר בנר הראשון ולכן אין לו קץ. משא"כ במים שנעשה חסרון כו' ע"כ יהיו כלים לגמרי ברבוי המשכות

Це подібне до прикладу з вогнем: той, хто запалює один світильник від іншого, не зменшує першого світильника, а тому вогонь не має кінця. Не так із водою: у ній виникає нестача тощо; отже, через численні черпання вона буде цілком вичерпана,

משא"כ האש אינו כלה ע"י רבוי הדלקות ממנו לפי שאין נעשה שום חסרון בו כלל רק ע"ד הארה:

тоді як вогонь не вичерпується через численні запалювання від нього, бо в ньому зовсім не виникає жодної нестачі; передається лише [щось] як відблиск.

21 והנה ע"פ משל זה באש הגשמי דאע"פ [דאף על פי] שהוא בע"ג [בעלי גבול / בעל גבול] ממש מ"מ יהיה ממנו המשכה בלי גבול כמו"כ [כמו כן] יובן הנמשל בענין אהבה דבכל מאדך. דפי' מאד היינו בלי גבול למעלה מהגבלת כלי הנפש.

Отже, з цього порівняння з матеріальним вогнем — хоча він справді обмежений, від нього все ж походить безмежний потік, — так само можна зрозуміти те, що воно ілюструє, стосовно любові «всією своєю міццю (меодеха)». Адже меод означає безмежність, що перевищує обмеження посудини душі.

22 והנה ודאי מוכן לכל דאין ר"ל [רוצה לומר] שהיא אהוי"ר [אהבה ויראה] שבלי גבול וקץ ממש כי איך שייך זה שבאדם יהיה אהוי"ר [אהבה ויראה] שבלי גבול ממש. אלא הכוונה שהיא יותר מהגבלת הכלי השכל ומדות שבאדם.

Тепер кожному, безперечно, зрозуміло, що це не означає любов і трепет (агава ве-йіра), які справді не мають межі чи кінця. Адже як може бути, щоб у людини були любов і трепет, які справді не мають межі? Йдеться натомість про те, що вони виходять за межі посудин інтелекту й емоційних атрибутів (мідот) людини.

שאין כח בכלים אלו להכיל ולהגביל אהוי"ר [אהבה ויראה] זו בתוכן כ"א היא יתיר יותר מכלים אלו

Адже ці посудини не мають сили вмістити й обмежити в собі цю любов і трепет; навпаки, ця любов і трепет перевершують ці посудини й виходять за їхні межі.

ולכן נק' בכל מאדך מאד שלך פי' לגבי כלי שלך נק' אהבה רבה זו מאד ובלי גבול אבל באמת היא בגבול.

І тому це називається «усім твоїм меодом» — твоїм меодом (буквально «дуже»): тобто стосовно твоєї посудини ця велика любов зветься меодом і безмежною, але насправді вона обмежена.

23 ואעפ"כ [ואף על פי כן] כיון שלגבי האדם היא בחי' בכל מאדך ובחי' בחילא יתיר לכן עי"ז ממשיך ממש

אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה שלמעלה מהצמצום שהוא הבלי גבול אמיתי

І все ж, оскільки стосовно людини це рівень «усім своїм меод [усією надзвичайною мірою]» і рівень «із надзвичайною силою», завдяки цьому вона справді притягує вниз Нескінченне світло (Ор Ейн Соф), благословенний Він, що перебуває вище за скорочення (цимцум) і є істинно безмежним.

נמצא עם היות אה"ר [אהבה רבה] זו מצד עצם בעלת גבול מ"מ להיותה יותר מגבול וכלי של הנפש ע"כ

פועלת המשכה מבחי' בלי גבול ממש דהיינו **אוא"ס** [אור אין סוף] ממש

Отже, хоча ця велика любов сама по собі має межу, однак, оскільки вона перевершує межу й посудину душі, то завдяки їй притягується вниз світло з рівня того, що справді не має меж, — а саме саме Нескінченне світло.

ולכן נק' אה"ר [אהבה רבה] זו בשם אור שהוא ממש כמשל האור והאש **אע"פ** [אף על פי] שהוא **בע"ג** [בעל

גבול / בעל גבול] יש ממנו המשכה בלי גבול משא"כ במים וכו'.

Тому цю велику любов називають «світлом»: вона цілком подібна до світла й вогню, від яких, хоча вони й обмежені, походить безмежне поширення; з водою ж цього немає тощо.

ועד"ז יובן מעלת אהבת רשפי אש בכל מאדך על בחי' אהבה הנמשכת כמים שהוא בחי' בכל נפשך.

Так само можна зрозуміти перевагу любові, що палає, мов вогонь, — «усім своїм меод», — яку називають «спалахами вогню», над рівнем любові, що струменить, мов вода, тобто над рівнем «усією душею своєю».

24 והנה אה"ר [אהבה רבה] זו נתהווה בהנשמה דוקא ע"י התלבשות' בגוף ונה"ב [ונפש הבהמית] שאז תבא לבחי'

תשובה בחילא יתיר

Отже, ця велика любов виникає в душі саме завдяки тому, що вона облачається в тіло й тваринну душу, адже тоді вона досягає рівня повернення (тшува), що відбувається «з незрівняною силою»;

משא"כ אהבת הנה"א [הנפש האלקית] **קודם התלבשותה בגוף היה בבחי' גבול וכלי כפי השגת הנפש כו'.**
ולכן נקי הנה"א [הנפש האלקית] **פתילה שהפתילי זהו דבר מוגבל בעצם וכמו פתיל וקו המדה**

тоді як любов Б-жественної душі (нефеш елокіс) до її облачення в тіло перебувала в обмеженому, посудинному стані, відповідно до осягнення душі тощо. Тому Б-жественну душу називають г'нотом, адже г'ніт за своєю суттю є чимось обмеженим, подібно до шнура й виміральної лінії.

אבל ע"י התלבשותה בנה"ב [בנפש הבהמית] **ואז השמן דכירור הנפש השכלית שמנוגה ששרשה מעולם התהו הוא נמשך אחר הפתילה דנה"א** [דנפש האלקית] **ע"י דוקא יתהפך השמן לאור**

Але завдяки її облаченню в тваринну душу, коли олія очищення інтелектуальної душі, що походить із Ноги (сяйва), корінь якої — у світі Тогу (хаосу), притягується за г'нотом Б-жественної душі, саме завдяки цьому олія перетворюється на світло,

שהוא בחי' אה"ר [אהבה רבה] **דבכל מאדך ובטול עליון יותר מהכלי וכמו רב יהודה דאימתא דמאריה עליה.**

а це — рівень великої любові «усією своєю міццю (меодеха)» і вищого рівня самоусунення (бітуль), що виходить за межі посудини, як у Рава Єгуди, якого охоплював трепет перед своїм Господом.

לכן נקי אה"ר [אהבה רבה] **זו בשם או"ח** [אור חזר] **שהוא אור הנמשך מהכירור דק"נ** [דקליפת נוגה] **ששרשן מעקודי** [מעקודים] **נקודים כנ"ל אלא שע"י נמשך אח"כ מלמעלה למטה אוא"ס** [אור אין סוף] **ממש והוא בחי' ותורה אור.**

Тому цю велику любов називають Ор Хозер (світлом, що повертається), адже це світло, що походить від очищення оболонки (кліпи) Нога, корінь якої — в Акудім [i] Некудім, як згадувалося вище; але завдяки цьому згодом згори донизу притягується саме Нескінченне світло (Ор Ейн Соф), і це — рівень слів «і Тора — світло».

25 וכ"ז [וכל זה] **הוא בחי' נר הנשמה אך אין נשמה בלא מצוה כי לא ע"ה** [עם הארץ] **חסיד ולא בור ירא חטא.**

І все це — рівень світильника душі. Але душі не буває без міцви, адже «невіглас не може бути побожним, а неук не боїться гріха».

וגם מצוה בלא נשמה אינה כלום כי כל האומר אין לי אלא תורה אפילו תורה אין לו.

Так само міцва без душі — ніщо, адже «хто каже: “У мене немає нічого, крім Тори”, той не має навіть Тори».

26 ולכן צריך להיות גם שניהם. והענין כי נר מצוה שהמצוה היא נר והיינו פתילה.

Тому потрібні обидва. Пояснення полягає в тому, що у вислові «міцва — світильник» міцва є світильником, тобто ґнотом.

והענין כי הדברים שנעשה בהן המצוה הן ג"כ מעולם התהו. אך המצוה היא ג"כ בחי' מקיף שנמשך ע"י קיום המצוה מקיף עליון

Пояснення полягає в тому, що речі, за допомогою яких виконують міцву, також походять зі світу Тогу. Однак міцва — це також рівень охоплювального [світла] (макіф), адже завдяки виконанню міцви вниз притягується вищий макіф.

ולכן המצות הן לבושים ובגדי מלכות להיות ע"י הנשמה צרורה בצרור החיים שמלבשת ומקפת את הנשמה להעלותה כי כל דבר שצריך לעלות מקיפין אותו סביב.

Тому міцвот є одягом і царськими шатами, аби завдяки їм душа була «зв'язана у вузол життя»; адже [міцва] одягає й оточує душу, щоб піднести її, бо все, що має підвестися, оточене з усіх боків.

27 וע"י זה המקיף המקיפו הוא עולה כמו שזורקין את האבן ע"י קירטא כו' מה שלא היה עולה כלל מעצמו ולהפך בעבירה ג"כ מלפפתו כו'

Завдяки цьому макіфу, що охоплює душу, вона підноситься, наче камінь, який кидають пращею, тощо: сама собою вона зовсім не піднялася б. І навпаки: провина також «обвиває його», тощо.

ולכן לובשים הטלית ותפילין קודם התפלה כנודע שכל דבר שצריך להעלותו מלמטה יורד מתחלה אור העליון והוא אור המקיף שהוא המעלה כנ"ל.

Тому перед молитвою надягають талес і тфілін: як відомо, коли щось треба піднести знизу, спершу сходить вище світло; це охоплююче світло (Ор Макіф), яке підносить [його], як сказано вище.

ובזה תתהפך הנפש השכלית באור שלמעלה בתפלה ולכן מתפללין בכל יום נוסח אחד (משא"כ תורה היא צריכה דוקא התחדשות ע' [ע"י] זוהר בראשית בהקדמה) (ד"כ ע"ב) ולאפשא לה בכל יומא

Завдяки цьому в молитві інтелектуальна душа перетворюється на світло, що вгорі. Тому ми щодня молимося тим самим текстом (на відміну від Тори, яка потребує саме оновлення; див. Зоґар, Берешит, у Вступі, сторінка 12b: «і приносити їй плоди щодня»).

שבכל יום מעלה ניצוץ מנפש החיוני [החיונית] כי כל ימי שנותינו בהם שבעים שנה הם כ"כ [כל כך] נצוצות מנפש החיונית שצריך לברר משא"כ נה"א [נפש האלקית] היא נצחית.

Адже щодня підносять іскру життєвої душі: усі «дні років нашого життя — сімдесят років» — це стільки ж іскор життєвої душі, які треба очистити; натомість Б-жественна душа вічна.

נמצא המצוה היא בחי' פתילה שבה וע"י נכלה השמן באור כך ע"י המצוה היא עליית נפש השכלי [השכלית] דק"נ [דקליפת נוגה]

Отже, міцва — це рівень гнота: у ньому й через нього олія згорає у світлі; так само через міцву відбувається піднесення інтелектуальної душі кліпат нога (світлої оболонки),

וגם קלף התפלין דק"נ [דקליפת נוגה] ומעות הצדקה ליכלל באוא"ס [כאור אין סוף] ב"ה כי שרש המצות הם במל' דאצי' כי תורה היא בחי' ז"א.

а також пергаменту тфілін, що походить із кліпат нога, і грошей на цдаку, щоб вони включилися в Нескінченне світло (Or Eйн Соф), благословенний Він. Адже корінь міцвот — у Малху-ті світу еманції (Ацилут), тоді як Тора — це рівень емоційних атрибутів (Zeір Анпін),

28 ומצות הן במל' מצות המלך. אך לפי שנעוץ סופן בתחלתן הרי המל' דאצי' עולה עד מל' דא"ס ממש.

А міцвот належать до царювання (Малхут): «наказів Царя». Але оскільки «їхній кінець закладений у їхньому початку», Малхут світу еманції (Ацилут) підноситься аж до самої Малхут Нескінченного (Ейн Соф).

ולכן עי"ז עולה נפש השכלית באוא"ס [כאור אין סוף] ממש כנודע שאחר הכירור משם ב"ן [שם ב"ן] נעשה שם ס"ג [שם ס"ג] כו':

Тому завдяки цьому інтелектуальна душа підноситься до самого Нескінченного світла (Or Eйн Соф), адже відомо, що після очищення з Імені Бан утворюється Ім'я Саг тощо.

29 וזהו המגביהי דהיו"ד אחר הה"א הוא יתיר אלא דר"ל [דרוצה לומר] שעלייה זו דמל' דאצי' הנק' ה' שיהיה עולה כ"כ [כל כך] למעלה במל' דא"ס הוא ע"י היו"ד והוא היו"ד שבתוך הה"א.

І це [значення слова] «Гамагбігі» («Той, Хто підносить»): йуд після гей зайвий; однак [вірш] має на увазі, що піднесення царювання (Малхут) світу еманції (Ацилут), яке називається гей, до Малхут Нескінченного (Ейн Соф), так високо, відбувається завдяки йуд; і це йуд у середині гей.

**כי מלי דאצי' היא בחי' דל"ת דלית לה מגרמה כלום ובהמשכת המצוה נעשה בתוכה יו"ד ונעשית עי"ז
בחי' ה' ועי"ז שבתוכה היא עולה למעלה באו"ס** [באור אין סוף] מלי דא"ס

Бо Малхут світу Ацилут — це рівень далет, адже «даліс ла мігарма клум» — «вона нічого не має від себе»; а завдяки притягненню міцви всередині неї виникає йуд, і завдяки цьому вона стає рівнем гей; а завдяки йуду всередині неї вона підноситься в Нескінченне світло (Ор Ейн Соф), у Малхут Нескінченного.

**וזהו פי' המגביהי שעליית הה' היא מלי דאצי' במלי דא"ס הוא עי"ז שבתוך הה' שהוא הנמשך עי"ז
קיום המצוה. ובו ועי"ז היא העלייה הזאת**

І ось значення слова «Гамагбігі»: піднесення гей, тобто Малхут світу Ацилут, до Малхут Нескінченного відбувається завдяки йуду всередині гей, який притягується через виконання міцви. У ньому й завдяки йому відбувається це піднесення.

**[וביאור זה עפמ"ש [על פי מה שכתוב] בזוהר פ' ויחי (דרל"ב סע"ב [סוף עמוד ב]) בפ"י יהי שם כו' מאי שנא דקאמר
יהי**

[А пояснення цього — відповідно до написаного в Зогарі, у розділі Ba'ixi (кінець сторінки 232b), щодо значення слів «Нехай буде Ім'я» тощо: «Чому сказано йегі (нехай буде)?

**אלא יהי רזא דאמשכותא מההוא אתר עילאה דאיהו סתים דקאמרן דאיהו י"ה עד רזא דברית דאיהו
יו"ד תתאה כגוונא דיו"ד עלאה**

Натомість йегі — це таємниця притягнення від того вищого місця, яке приховане, про яке ми говорили, — йуд-гей, — до таємниці союзу, якою є нижній йуд, подібний до верхнього йуд;

**שירותא כסופא ובגין כך יהי רזא דאמשכותא מטמירא דכל טמירין עד דרגא תתאה ובמלה דא אתקיים
כל עובדא דבראשית כד"א [כמה דאת אמר] יהי רקיע כו' עכ"ל [עד כאן לשונו].**

початок подібний до кінця. Тому йегі — це таємниця притягнення від найприхованішого з усього прихованого до найнижчого рівня; і цим словом було утверджено всю справу творіння, як сказано: «Нехай буде небозвід» тощо». Кінець цитати.

**וכ"ה בזוהר בראשית (ד"י ע"ב) והפ"י הוא כי י"ה הם חו"ב [חכמה ובינה] שהחכמה נק' יו"ד שהיא בחי'
נקודה**

Так само сказано в Зогарі, Берешит (сторінка 16b). Пояснення таке: йуд-гей — це мудрість (Хохма) і розуміння (Біна); Хохма називається йуд, бо вона є рівнем точки.

והיינו לפי כי ראשית חכמה דהיינו ראשית הגילוי מא"ס ב"ה וראשית הגילוי א"א להיות רק בחי נקודה כדי שיוכלו לסבול ולהכיל כמו המעיין בתחלת יציאתו מהמקור הוא קטן רק אח"כ בהתרחקו מהמקור מתרחב ונעשה נהר.

Це тому, що «початок мудрості» означає початок розкриття від Ейн Софа, благословенний Він; а початок розкриття може бути лише рівнем точки, щоб могли витримати й вмістити [його], подібно до джерела, яке на початку витікання зі свого джерела мале, і лише згодом, віддаляючись від джерела, ширшає та стає рікою.

וזהו ה' ראשונה שהיא בחי רחובות הנהר אבל החכמה שהיא קרובה יותר לא"ס והיא בחי מעיין הוא רק נקודה. והיינו ג"כ בחי בטול.

І це перша гей, що відповідає рівню «широких просторів ріки»; а мудрість (Хохма), яка ближча до Нескінченного (Ейн Соф), — це рівень джерела, лише точка. І це також рівень самоусунення (бітуль).

30 והנה כשצ"ל אח"כ המשכה לבחי מלי דאצי שהיא עלמא דאתגליא מקור דבי"ע והיא בחי שם ה' שם דוקא שהוא הגלוי לזולתו הנה המשכה זו ע"י יסוד ז"א והוא ג"כ בחי יו"ד.

Тепер, коли згодом необхідно притягнути світло вниз до рівня (бхіна) царювання (Малхут) [світу еманції (Ацилут)], що є світом розкриття, джерелом [світів творення (Бріа), формування (Єцира) та дії (Асіа)], і є бхіною «Імені Б-га (Гавая)» — саме «Імені», адже воно є розкриттям для іншого, — це притягнення відбувається через основу (Йесод) емоційних атрибутів (Зеїр Анпін), і він також є аспектом літери йуд.

31 וזהו ענין יו"ד תתאה רזא דברית. וזהו יהי שם ה' מבורך כו' שלהיות הגלוי בבחי מלי הנק' שם הוא ע"י יהי חו"ב [חכמה ובינה] ביסוד.

І в цьому полягає значення «нижнього йода — таємниці союзу». І це також сказано: «Нехай буде благословенне Ім'я Б-га (Гавая)» тощо: щоб відбулося розкриття на рівні царювання (Малхут), яке називається «Ім'я», воно має бути через «егі» [«нехай буде»]: мудрість (Хохма) і розуміння (Біна) в основі (Йесод).

וע"פ כהאריז"ל [כתבי האריז"ל] הוא כי יסוד אבא מסתיים ביסוד ז"א. נמצא בחי יו"ד עלאה שהוא אבא ממש מאיר ביסוד ז"א.

Згідно з працями Арізала, це пояснюється тим, що Йесод Абби завершується в Йесоді емоційних атрибутів (Зеїр Анпін). Отже, рівень верхнього йода, тобто сам Абба, сяє в Йесоді Зеїр Анпіну.

ולכן נק' יסוד ז"א ג"כ יו"ד. וזהו ג"כ ענין היו"ד שנתוסף בפינחס בן אלעזר הכהן עבור שקינא על פגם הברית

Тому Йєсод Зеїр Анпіну також називається йодом. І в цьому також полягає значення йода, доданого до імені Пінхаса, сина Елазара-коена (священника), бо він ревно виступив проти осквернення союзу,

כמ"ש בזוהר ר"פ פנחס (דרי"ג ע"ב ודרט"ו ע"ב ורל"ו ב') (ומזה ראייה דלא כפ"י המק"מ [המקדש מלך] פ' ויחי) (דרל"ב) בפ"י יהי ע"ש

як написано в Зогарі, на початку розділу Пінхас (сторінки 213b i 215b, а також 236b). (Із цього впливає доказ проти пояснення Мікдаш Мелеха, розділ Baïxi) (сторінка 232) щодо значення слова «etí»; див. там.

וע"ש בהרמ"ז [בהרב משה זכות] שהוא יו"ד של מילוי ה"י אחרונה דשם ע"ב [שם ע"ב] שהוא בח"י יסוד אבא כו'. וע' באד"ר [באדרא רבא] (דקמ"ב):

І див. там у Рамаза: це йод у повному написанні останньої гей Імені Ав, що відповідає рівню Йєсода Абби тощо. І див. Ідра Рабба (сторінка 142).

32 וביאור הדברים הוא כמו שאנו רואים שהראיה מתפשטת ונמשכת למטה יותר מן חוש השמיעה.

Пояснення цього полягає в тому, що, як ми бачимо, зір поширюється й сягає нижче, ніж слух.

שחוש השמיעה אינו מתפשט רק עד בח"י קול ודבור ששומע קול ודבור של חכירו אבל לא יתפוס בחוש השמיעה את העשייה גשמית. משא"כ ברא"י [בראיה] תופס ומשיג העשייה גשמ"י [גשמיים / גשמיות / גשמית].

Адже слух поширюється лише до рівня голосу й мовлення: людина чує голос і мовлення свого товариша, але слухом не може досягнути матеріальну дію; натомість зором вона досягає й сприймає матеріальну дію.

33 והיינו דלפי שהראיה שרשה מבחי" חכמה כמו שנק' החכמים עיני העדה. שהיא למעלה מבחי" הבינה שמשם שרש השמיעה ע"כ נשפלת למטה יותר.

Тобто оскільки зір укорінений у мудрості (Хохмі), як і мудреців називають «очима громади», що вище за рівень розуміння (Біни), звідки бере початок слух, то зір опускається нижче.

משא"כ בכח השמיעה הנמשך מבינה להיות נשפל כ"כ [כל כך] למטה. שכל הגבוה יותר יכול להשפיל א"ע [את עצמו] למטה יותר

Інакше із силою слуху, що походить від Біни: вона не опускається так низько. Адже що вищий рівень, то нижче він може себе опустити.

ולכן יסוד אימא מסתיים בחזה ואינו נמשך בנה"י [בנצח הוד יסוד] דז"א. אבל יסוד אבא נמשך עד יסוד ז"א כי נה"י [נצח הוד יסוד] דז"א זהו בחי עשיי [עשייה] שבאצי והמשכה זו א"א להיות כ"א ע"י יסוד אבא בחי ראייה וכו'.

Тому Йесод Імми закінчується на рівні грудей і не простягається до рівнів перемоги (Нецах), величі (Ход) та основи (Йесод) емоційних атрибутів (Зеїр Анпін); натомість Йесод Абби простягається аж до Йесоду Зеїр Анпіна. Адже Нецах, Ход і Йесод Зеїр Анпіна становлять рівень світу дії (Асія) у світі еманції (Ацилут), і таке притягнення вниз можливе лише через Йесод Абби — аспект зору тощо.

34 וזהו ענין יהי שם כוי שלהיות ההשפעה בבחי' מלי הנקי שם ונקי ג"כ עשיי [עשייה] שבאצי הוא ג"כ ע"י יו"ד דוקא שהוא בחי' יסוד ז"א שבו מאיר יסוד אבא.

І ось у чому полягає зміст слів «Нехай буде Ім'я...»: щоб вплив здійснювався на рівні царювання (Малхут), що має назву «Ім'я» і також називається світом дії (Асія) у світі еманції (Ацилут), він має відбуватися саме через йуд — рівень основи (Йесод) емоційних атрибутів (Зеїр Анпін), у якому сяє Йесод Абби.

וזהו פ"י יהי י"ה הם חו"ב [חכמה ובינה] והיו"ד השני זהו צדיק יסוד עולם. ועיין עוד בזה ח"ג [חלק ג'] (דרל"ו ע"ב) מענין בחי' זו דיו"ד זה:

І ось значення слова «йегі»: йуд-гей — це мудрість (Хохма) і розуміння (Біна), а друга йуд — це «праведник — основа світу». Див. також у Зоарі, частина 3 (стор. 236b), про цей аспект цієї йуд.

35 והנה כשהמלי מקבלת גילוי זה דבחי' יו"ד. אז נעשית מדל"ת ה'.

Отже, коли Малхут отримує це розкриття рівня йуд, вона стає з далет гей.

ולכן לפי זה] לפי זה] מובן ג"כ פי המגביהי שעליית המלי במלי דא"ס הוא ג"כ ע"י יו"ד שבתוך הה"א שהוא מה שנמשך לה הארה מאוא"ס [מאור אין סוף] וכמבואר לעיל] שכל עלייה הוא ע"י המשכה תחלה מלמעלה

Тож тепер зрозуміле й значення слова «Га-Магбігі»: піднесення Малхут до Малхут Нескінченного (Ейн Соф) відбувається також завдяки йуду всередині гей — тому відблиску, що притягується до неї від Нескінченного світла (Ор Ейн Соф). Як пояснювалося вище, кожне піднесення відбувається завдяки попередньому притягуванню згори вниз.

והנה בחי' יו"ד זה שבתוך ה' שנמשך ע"י המצוה זהו בחי' פתילה הנמשך לתוך הנר כמ"ש בזהר פי פנחס (דרי"ט ע"א) ובמק"מ [ובמקדש מלך] כיון דאתאחד פתילה כו'

Цей рівень йуду всередині гей, що притягується вниз завдяки міцві, є рівнем гнота, введеного у світильник, як сказано в Зоарі, у розділі Пінхас (page 219a), та в «Мікдаш Мелех»: «Коли гніт з'єднується...»

וע"י המשכה זו נעשה כח עליי [עלייה] המלי לשרשה. וע' בזהר ר"פ צו ע"פ זאת תורת העולה כו'.

Завдяки цьому притягуванню виникає сила, що дає Малхут змогу піднятися до свого кореня. Див. Зоар, на початку розділу Цав, щодо [вірша] «Це закон про жертву всеспалення» тощо.

וזהו פי המגביהי שהמצוה היא בחי' פתילה ונר המעלה נפש השכלית כמו שלמעלה עליית שם ב"ן [שם ב"ן] ע"י היו"ד דע"ב [דשם ע"ב] הנמשך ע"י המצוה כנ"ל.

І це значення слова «Га-Магбігі»: міцва є рівнем гнота й світильника, що підносять інтелектуальну душу, так само як вище піднесення Імені БАН відбувається завдяки йуду Імені [AB], притягнутому вниз через міцву, як зазначалося вище.

36 ועמ"ש בפי שלח ע"פ והיה לכם לציצית בענין אש יו"ד ואש ה"א.

І див. написане в розділі Шлах щодо [вірша] «І буде вам цицит», про вогонь йуд і вогонь гей.

וענין לשבת פי שעלייה זו של המלי דאצי' במלי דא"ס הוא כדי להמשיך אור וחיות להיות התהוות בחי' מלי בבחי' ישיבה וישב ה' מלך לעולם.

А значення лашевет (сидіти) таке: це піднесення Малхут світу еманції (Ацилут) до Малхут Нескінченного (Ейн Соф), щоб притягнути світло й життєву силу (хают) і завдяки цьому рівень Малхут постав у стані сидіння: «і Гавая сидів царем навіки».

כי ישיבה ומלכות הכל בחי' אחת כי אין ישיבה בעזרה אלא למלכות בית דוד בלבד.

Адже сидіння і царювання — це одне й те саме: «у дворі Храму нікому не дозволено сидіти, окрім царів із дому Давида».

37 וכן ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] באשה קראו מושב כי ישיבה היא ירידה והשפלה בבחי' אחוריים.

וכן תפלה ש"י [של יד] שהיא מלי היא מיושב.

Так само наші мудреці, благословенної пам'яті, сказали, що стосовно жінки вживають слово «мошав» (сидіння), адже сидіння — це спуск і приниження в аспекті ахораїм (заднього боку). Так само тфілін на руку, що є царюванням (Малхут), [накладають] сидячи.

והיו"ד שברצועת תפלה ש"י [של יד] זהו ענין יו"ד הנ"ל. ועו"ל [ועוד יש לומר] פי' המגביהי לשבת כי המלך עומד על הלוח ואגוסטוס יושב.

А йуд на ремінці тфілін на руку — це той самий йуд, про який ішлося вище. Можна також сказати [що] вислів «га-Магбігі лашавес» [«Той, Хто сидить на висоті»] означає: адже «цар стоїть на помості, а Август сидить».

38 ופי' אגוסטוס היינו מלך המלכים. והיינו כשהמל' מקבלת ממל' דא"ס בחי' ממ"ה [מלך מלכי המלכים] ע"ז

ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] המשל אגוסטוס יושב כו'.

А значення слова «Август» — «Цар царів». Тобто коли Малхут отримує від Малхут Ейн Соф рівень Царя царів царів, саме про це наші мудреці, благословенної пам'яті, сказали у притчі: «Август сидить» тощо.

וזהו המגביהי דוקא לשבת שע"י עלייה הנ"ל נעשה בחי' וישב ה' מלך לעולם כו' וישיבה זו היא שלא יהיו רגליה יורדות כו'.

І це — «Той, Хто підноситься саме для того, щоб сидіти»: завдяки згаданому вище піднесенню постає аспект «Гавая сів царем навіки» тощо. І це сидіння означає, що «її ноги» не «опускатимуться» тощо.

כי היושב על הכסא משפיל גופו אבל מגביה רגליו מן הארץ וזהו והארץ הדום רגלי כו'.

Адже той, хто сидить на троні, опускає тіло, але піднімає ноги над землею; і це — «земля — підніжок для Моїх ніг» тощо.

39 וביאור הדברים מבואר במ"א ע"פ אז ישיר. ואח"כ המשפילי לראות זהו בחי' ותורה אור והוא המשכת

אוא"ס [אור אין סוף] ממלי' דא"ס בשמים תושב"כ [תורה שבכתב]. ובארץ תושבע"פ [תורה שבעל פה]

Пояснення цих речей викладене в іншому місці, у маамарі на [вірш] «Тоді заспівав» (Аз яшир). А далі: «Той, Хто схиляється, щоб бачити» (Га-машпілі лір'от): це рівень «і Тора — світло», тобто притягування Нескінченного світла (Ор Ейн Соф) від царювання (Малхут) Нескінченного (Ейн Соф) «на небесах» — Письмової Тори, — «і на землі» — Усної Тори.

דכמו דארץ מקבלת משמים כמ"ש למטר השמים תשתה מים. כך תושבע"פ [תורה שבעל פה] מקבלת

מתושב"כ [מתורה שבכתב] כדאמרין מנא הני מילי דאמר קרא כו'

Адже так само, як земля отримує від небес, як сказано: «вона п'є воду дощу з небес», так Усна Тора отримує від Письмової Тори, як ми кажемо: «Звідки відомі ці речі? Бо вірш говорить», тощо.

לראות היינו לראות ר"ל [רוצה לומר] שיהא גילוי אוא"ס [אור אין סוף] ממש בשמים ובארץ שהן תושב"כ

[תורה שבכתב] ותושבע"פ [ותורה שבעל פה] דבר ה' למעלה מגלוי בחי' אור האהבה מנפש אלקית שנקי ג"כ

אור כנ"ל.

Лір'от («бачити») означає лера'от («бути побаченим»), тобто щоб саме Нескінченне світло було явлене «на небесах і на землі» — у Письмовій та Усній Торі, слові Б-га, — вище за виявлення рівня світла любові від Б-жественної душі (нефеш елокіс), яке, як згадувалося вище, також називається світлом.

אך שהוא נמשך מבחי' שמיעה והתבוננות בלבד כמ"ש שמע ישראל כו' ואהבת כו' ובכל מאדך.

Але воно притягується лише з рівня слухання та споглядання, як сказано: «Слухай, Ізраїлю...», «І любитимеш...», «і всією своєю силою».

אבל בחי' ותורה אור זהו בחי' המשפילי לראות. פי' לראות בבחי' ראה וגלוי ממש עין בעין יראו וגו':

Але рівень «і Тора — світло» — це рівень Га-машпілі лір'от, тобто лера'от, — виявлення, подібне до справжнього бачення: «око в око побачать», тощо.

LikuteiTorah.com

ХАСИДСЬКА ПАРША

Про це видання

This edition contains the Hebrew text i the English translation.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

Український переклад і пояснення підготовлено для LikuteiTorah.com за допомогою ШІ (openai/gpt-6-luna-pro:batch) та звірено з єврейським текстом і Sefaria; редактором-людиною ще не перевірено. Будь ласка, важливе перевіряйте за єврейським текстом.

Ребе просив вивчати маамарим тижневої парші — «Хасидську паршу» — протягом того тижня, розподіливши навчання на сім днів (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Навіщо її вивчати та благословення Ребе: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Безкоштовний некомерційний проєкт; тут нічого не продається. Не пов'язаний із Kehot, Sefaria чи Lubavitch Library.
© likuteitorah.com

Із likuteitorah.com/uk/torah-ohr/mikeitz/12/

НА ЧЕСТЬ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Батько Ребе, реб Леві-Іцхок